

یادداشت

استیضاح، واقعیت‌ها را تغییر نمی‌دهد

هانیة موحد • کارشناس انرژی

● باز هم در کشور دری به تخته خورد و استیضاح وزیر نفت به جریان افتاد؛ اگرچه بارها بی‌نتیجه‌ماندن استیضاح زنگنه -یا به دلیل طرح محورهای غیرمستدل و بی‌اساس یا به واسطه عقب‌نشینی امضاکنندگان- به‌خوبی از اهداف اغلب سیاسی پشت استیضاح‌ها پرده برداشته و اگرچه حتی یادمان نرفته هنوز یک هفته از نامه انتقادی ۲۲ نماینده مجلس به سران قوا (علیه زنگنه) نگذشته بود که ۱۶۴ نماینده در پیامی در صحن علنی مجلس از تلاش‌های زنگنه قدردانی کردند؛ اما با همه این تفسیر و فارغ از واکاوی تمام این دوگانگی‌های رفتاری که تحلیل آن نیز کار پیچیده‌ای نیست، خوب است آن دسته از نمایندگان محترم مجلس که پای استیضاح وزیر نفت را امضا کرده‌اند، محورهای مطرح‌شده برای استیضاح را از نو مرور و اندکی در آن تأمل کنند. شاید با مرور محورهای استیضاح زنگنه پیرسید چگونه نمایندگان امضاکننده طرح استیضاح به این جمع‌بندی رسیده‌اند که برای افزایش قاچاق سوخت یقه وزیر نفت را بگیرند یا با اتکا به چه اطلاعاتی نتیجه‌گیری کرده‌اند که عملکرد وزارت نفت در مبادین مشترک قابل دفاع نیست؟ پاسخ خیلی سخت به نظر نمی‌رسد. مثلاً همین دیروز خبری به نقل از فرمانده فرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا خواندند که ایشان با اشاره به پیشرفت ناچیز بخش روسازی پروژه احداث راه‌آهن چابهار-زاهدان به دلیل مشکلات مالی، ابراز امیدواری کرده بود با توجه به موافقت رهبری برای تخصیص ۳۰۰ میلیون یورو منابع مالی به این پروژه، روند تکمیل آن تسریع شود. فرمانده فرارگاه در این گفت‌وگو، به ۱۹ سال بی‌عملی در فاز ۱۱ پارس جنوبی به دلیل واگذاری این طرح توسعه به شرکت‌های خارجی هم اشاره و بر آمادگی کامل فرارگاه برای اجرای این طرح تأکید کرده بود! فکر کردم این مثال خوبی است، متأسفانه کم نیستند آنان که با اتکا به اطلاعات، خبرها و گفت‌وگوهایی از این دست، وزیر نفت را به دلایلی از جمله واگذاری معذور طرحی به فلان شرکت خارجی، به تعقل یا به قصور در نحوه تعیین تکلیف مبادین متهم می‌کنند؛ بدون اینکه این سؤال در ذهن‌شان مطرح شود «چطور ممکن است یک پیمانکار داخلی که پروژه‌اش برای دریافت ۳۰۰ میلیون یورو متوقف مانده، از آمادگی کامل برای اجرای پروژه چند میلیاردی‌ریوی برخوردار باشد؟». گذشته از آنکه محورهای نامبرده برای استیضاح زنگنه تا چه حد مستند است؛ اما با فرض استیضاح زنگنه و حتی با فرض بی‌اعتمادی مجلس به وزیر نفت، سؤال این است که قانون‌گذاران ملت چه دورنمایی را برای وزارت نفت بدون زنگنه ترسیم کرده‌اند؟ به اذعان اغلب مسئولان و فعالان سیاسی و اقتصادی، کشور سخت‌ترین نوع فشارهای تحریمی را تجربه می‌کند. از دوره قبلی تحریم که مصائب آن هم با امروز برابری نمی‌کرد، پدیده‌هایی مانند بایک زنجانی ظهور کرد، حال چه ضمانتی است که وزارت نفت بدون اهربی زنگنه (که حتی بسیاری از مخالفانش هم بر پاکدستی و فسادستیزی‌اش باور دارند) فروش نفت را در این شرایط دشوار پیش ببرد؛ بی‌آنکه کشور شاهد تولد «بایک زنجانی»‌های دیگری شود؟ بسیار واضح است که ریشه اصلی زمره مجدد استیضاح زنگنه، گران‌شدن بنزین است و بسیاری در باب طرح استیضاح‌های اخیر معتقدند جریانباتی که به دنبال سهمیه‌بندی و افزایش نرخ بنزین در کشور حادث شد، صرفاً یک قربانی می‌خواهد؛ اما زنگنه استیضاح شود یا نه، واقعیت‌هایی مثل اعلان تعیین نرخ بنزین به وزیر نفت ارتباطی ندارد یا اینکه افزایش و کاهش قاچاق سوخت تابع دستور یک وزیر نیست، تغییری نخواهد کرد. زنگنه استیضاح شود یا نه و این استیضاح به ادامه حضورش در وزارت نفت منتهی شود یا یان آن، این واقعیت که زنگنه هیچ‌گاه امکان افزایش قیمت یا سهمیه‌بندی بنزین را رد نکرد یا این واقعیت که این نمایندگان مجلس بودند که در بررسی لایحه اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ با حذف بند ح تبصره ۱۴ قانون بودجه و حذف کارت سوخت موافقت کردند، تغییری نخواهد کرد. زنگنه استیضاح شود یا نه و نتیجه این استیضاح سیاسی هرچه باشد، این واقعیت تغییری نخواهد کرد که وزارت نفت در شش سال اخیر در بسیاری از حوزه‌ها ازجمله فروش مطمئن و بی‌حاشیه نفت، تعیین تکلیف مبادین مشترک و افزایش تولید این مبادین، افزایش ظرفیت تولید فرآورده‌های نفتی، توسعه گازرسانی و ظرفیت‌سازی برای بهره‌مندی صنعت نفت از حضور بخش خصوصی و ظرفیت‌های ایرانی عملکرد مطلوبی داشته است. استیضاح بیژن زنگنه مستند به ماده ۲۲۱ آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، در دو روز گذشته در کمیسیون انرژی مجلس بررسی شد. جالب است که یکی از محورهای مورد سؤال خبرنگاران رسانه‌های خارجی در حاشیه نشست اخیر اوپک، همین موضوع بود. زنگنه در جمع خبرنگارانی که در بلومبرگ در وصف خدمتگزاری و وطن‌دوستی او نوشته‌اند یا در اول‌پرابس، دستاوردهای او را به‌ویژه در حوزه افزایش ظرفیت تولید بنزین و توسعه فرآورده‌های نفتی تشریح کرده‌اند، باید به این سؤالات پاسخ می‌داد که «چرا در داخل کشور تحت فشار هستید؟ یا «تأیا به خاطر استیضاح نگران نیستید؟». پاسخ زنگنه در وین، پاسخی به بسیاری از اماواگرها بود: «استیضاح حق مجلس است و وزیر هم موظف است به نمایندگان جواب دهد. چرا باید نگران آن باشم؟ استیضاح در کشور ما عادی است. مگر تا حالا به ما فشار نباورده‌اند؟ ما همیشه تحت فشار زندگی می‌کنیم».

مرضیه امیری: فروش اموال منقول و غیرمنقول دولت از درآمدهای نفتی سال ۹۹ پیشی خواهد گرفت؛ این تصمیم بودجه‌ای است که دولت برای پوشش کسری ناشی از افت شدید درآمدهای نفتی گرفته است. دولت می‌خواهد فروش دارایی‌های عمومی مانند اراضی، ساختمان‌ها، ماشین‌آلات، پادگان‌ها و خانه‌های سازمانی را ۱۰ برابر کرده تا درآمدی معادل ۵۰ هزار میلیارد تومان به دست بیاورد. برنامه فروش اموال منقول و غیرمنقول چند سالی است که از سوی دولت‌ها در اسناد بودجه‌ای به‌عنوان یک منبع درآمدی در نظر گرفته می‌شود؛ اما دولت در روزهایی که فروش نفت از بالای یک ونیم میلیون بشکه به زیر ۳۰۰ هزار بشکه فروش روزانه رسیده، به جز برداشت ۳۰ هزار میلیاردتومانی از منابع صندوق توسعه و فروش ۸۰۰ هزار میلیاردتومانی اوراق بدهی، حساب ویژه ۵۰ هزار میلیاردتومانی برای فروش اموال منقول و غیرمنقول که در واقع دارایی‌های عمومی محسوب می‌شوند، باز کرده است. بررسی‌های «شرق» از روند فروش اموال عمومی در بودجه‌های دهه ۹۰ نشان می‌دهد که در سال ۹۹ قرار است این برنامه به نقطه جوش خود برسد. دولت در بودجه ۹۲ (اولین لایحه تقدیمی دولت حسن روحانی به مجلس)، فروش اموال منقول و غیرمنقول به ارزش هزارو ۸۰۰ میلیارد تومان را در دستور کار خود قرار داد و اکنون بعد از گذشت هفت سال این سیاست با یک جهش ۵۰۰برابری ارسا است (طبق نمودار یک)، سهم ۱۹درصدی (تقریباً دو درصد بیشتر از درآمد نفتی) در تأمین درآمدهای دولت برای پرداخت هزینه‌های جاری داشته باشد.

راه‌جبران کسری:به‌بازایردن دارایی

«خانواده‌ای را قرض کنید که به یک بحران مالی برخورد، هشتش گرو نهش شده، دخلش کفاف خرجش را نمی‌دهد و از پس هزینه‌های روزانه خود برنمی‌آید. پدر خانواده تصمیم می‌گیرد برای گذران این روزها، هرچه دارد پکی‌یکی بفروشد تا خرج روزانه را تأمین کند. از این راه مجبور است آن‌قدری بفروشد و خرج کند، تاچایی که دیگر دارایی برای خانواده باقی نماند». این مثالی است که محمدتقی فیاضی، کارشناس اقتصادی در توضیح جزئیات لایحه بودجه ۹۹ می‌آورد. به گزارش «شرق» در لایحه بودجه ۹۹ در کنار اعداد و ارقام بحث‌برانگیز برداشت از صندوق توسعه ملی و فروش اوراق تورم‌زای بدهی، یک عدد بزرگ دیگر در میان منابع تأمین مالی هزینه‌های جاری سال آینده به چشم می‌خورد. دولت برای فروش اموال منقول و غیرمنقول درآمد ۴۹هزارو۵۴۵ میلیارد تومان پیش‌بینی کرده است. این اموال شامل ساختمان‌ها و تأسیسات، اراضی، ماشین‌آلات و تجهیزات دستگاه‌ها، پادگان‌ها، خانه‌های سازمانی، اراضی عشایری، زندان‌ها، انبارهای ذخیره علوفه و منابع حاصل از تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام است (رقم پیش‌بینی‌شده برای هر فصل در جدول آمده است). ۹ هزار و ۵۴۵ میلیارد تومان از این مبلغ مربوط منابع حاصل از مواردی مانند فروش ساختمان، ماشین‌آلات و اراضی و اضافه بر آن ۴۰ هزار میلیارد تومان جداگانه مربوط به فروش اموالی که به‌عنوان اموال «مزارع» خوانده شده، است. فروش این‌گونه دارایی‌ها از دهه ۸۰ در بودجه‌های سنواتی پیگیری می‌شده؛ اما در دهه ۹۰ به یکی از پایه‌های مهم درآمدی دولت برای پرداخت هزینه‌های جاری سالانه تبدیل شد و در سال ۹۹ قرار است با شتاب ۱۰برابری در مقایسه با

اقتصاددانانی که

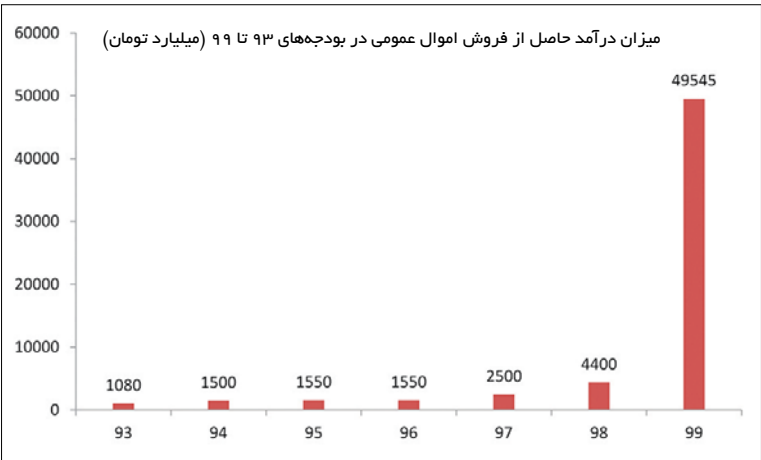
برای انتخابات مجلس ثبت‌نام کردند

از مجموع حدود ۱۶ هزار ثبت‌نام‌کننده انتخابات مجلس یازدهم، اسامی ۱۲ اقتصاددان و چندین نفر از کارشناسان مرتبط با حوزه‌های مختلف اقتصادی دیده می‌شود.به گزارش فارس، از میان ثبت‌نام‌کنندگان انتخابات مجلس یازدهم، نام ۱۲ اقتصاددان و کارشناس اقتصادی به چشم می‌خورد که برای آشنایی بیشتر با این افراد، در این گزارش به معرفی آنها می‌پردازیم.الیاس نادران، فارغ‌التحصیل مقطع دکتری از رشته اقتصاد بخش عمومی از دانشگاه کلمرون فرانسه و استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران است؛ او نماینده مردم تهران در دوره‌های هفتم، هشتم و نهم مجلس بوده است.محمدرضا پورابراهیمی، دارای دکتری مدیریت مالی از دانشگاه تهران و استاد دانشکده مدیریت دانشگاه تهران است؛ او سابقه نمایندگی مردم کرد در مجلس نهم و دهم را دارد.احسان خاندوزی، اقتصاددان و استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی است. مدیریت دفتر اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی از سوابق مدیریتی او محسوب می‌شود. غلامرضا مصباحی‌مقدم، فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد اقتصاد و دکتری فقه و اقتصاد دانشگاه تهران از امام صادق علیه‌السلام است. سیدشمس‌الدین حسینی، تحصیلات وی کارشناسی ارشد اقتصاد از دانشگاه تهران و دکتری اقتصاد بخش عمومی از دانشگاه علوم و تحقیقات است و از سال‌ها پیش به سمت استادی دانشگاه اقتصاد علامه طباطبائی درآمده. حسینی همچنین در سال‌های ۸۷ تا ۹۲ وزیر امور اقتصادی و دارایی بوده است.میثم پیله‌فروش، فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد اقتصاد از دانشگاه امام صادق (ع) و دکتری اقتصاد از پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی است. وی پیش‌تر مدیر دفتر اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس بوده است.حسین رافغر، وی مسرک دکتری اقتصاد خود را از دانشگاه اسکس انگلستان دریافت

اقتصاد

«شرق» میزان فروش اموال منقول و غیرمنقول در ۷ بودجه تقدیمی دولت روحانی را بررسی کرد

چوب حراج به اموال عمومی

میزان پیش‌بینی‌شده برخی ردیفهای فروش اموال عمومی در لایحه بودجه ۹۹	
عنوان	مبلغ (میلیارد تومان)
منابع حاصل از فروش ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی	۶۳۰
منابع حاصل از فروش و واگذاری اراضی دولتی	۱۳۱
منابع حاصل از فروش ماشین‌آلات و تجهیزات دستگاه‌های دولتی	۲۵
منابع حاصل از فروش و واگذاری سایر دارایی‌های سرمایه‌ای	۳۰
منابع حاصل از فروش پادگان‌ها به شهرداری	۱۰
منابع حاصل از فروش خانه‌های سازمانی	۳۴
منابع حاصل از واگذاری اراضی برای اسکان عشایر	۱۵۰ میلیون تومان
فروش زندان‌های قدیمی و اموال منقول مراد سازمان زندان‌ها	۱۰۰
سازمان امورعشایری، فروش جایگاه‌های سوخت سنگواره‌ای، انبارهای علوفه	۵
فروش اموال منقول و غیرمنقول بدون تشریفات(تبصره ۱۲ لایحه ۹۹)	۴۰۰۰۰

به فروش گذاشته شود. منظور از تشریفات، تشریفات مربوط به تصویب هیئت وزیران مندرج در ماده ۱۱۵ قانون محاسبات عمومی کشور است. در این ماده آمده است: «فروش اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که مازاد بر نیاز تشخیص داده می‌شود، به استثنای اموال غیرمنقول مشروحه زیر: ۱- اموال غیرمنقولی که از نقایس ملی باشد ۲- تأسیسات و استحکامات نظامی و کارخانجات سله‌سازی ۳- آثار و بناهای تاریخی ۴ - اموال غیرمنقول که در رابطه با مصالح و منافع ملی در تصرف دولت باشد که فروش آنها ممنوع است، بنا به پیشنهاد وزیر مربوط با تصویب هیئت وزیران و با رعایت دیگر مقررات مربوط مجاز است، وجوه حاصل از فروش این قبیل اموال باید به حساب درآمد عمومی کشور واریز شود».این تأکید شاید بتواند مسیر

سال‌های گذشته را برای دولت آسان‌تر کند. طبق آماري که محمدتقی فیاضی به استناد از عملکرد بودجه‌ای دولت می‌دهد، سال ۹۷ مجموع عملکرد فروش اموال منقول و غیرمنقول حدود ۳۷۰ میلیارد تومان بوده و سال ۹۶ هم ۳۶۳ میلیارد تومان بوده است. این میزان نشان می‌دهد دولت توان فروش اموال در بازار را به آن میزان مصوب (برای سال ۹۷ حدود دوهزارو ۵۰۰ میلیارد تومان و برای سال ۹۶ حدود هزارو ۵۵۰ میلیارد تومان) نداشته است و با توجه به همین عملکرد هم دست فروشندگان اموال عمومی را با ذکر «بدون تشریفات» باز گذاشته است. به این پشتوانه جذابیت بیشتری در بازار برای فروش این اموال از لحاظ قیمت و کیفیت مزایده‌ها ایجاد می‌شود.محمدتقی فیاضی معتقد است حتی اگر فرض کنیم دولت بتواند به میزان پیش‌بینی‌شده اموال منقول و غیرمنقول را به فروش برساند، این روش به‌هیچ‌عنوان از لحاظ منطقی روش درستی نیست. او توضیح داد: «دولت به‌درستی می‌گوید دچار تنگنای تأمین درآمد برای پرداخت هزینه‌های بودجه است؛ اما متأسفانه از چند منظر روش‌های به کار گرفته‌شده دولت در جریان لایحه برای حل این تنگنا، خود-تنگناآفرین است. اولاً که متأسفانه دیگر اجزا و نهادهای دیگر مانند بنیادها، آستان‌ها و نهادهای عمومی حاضر به حفظ درآمدهای محدود خزانه و گذشت از هزینه‌های خود به نفع پرداخت هزینه‌های جاری مانند هزینه‌های پرداخت حقوق، بهداشت، درمان و آموزش نیستند. از سوی دیگر دولت مسیرهایی را پیش‌روی خود قرار داده است که هرکدام به‌نوعی چوب حراج زدن به دارایی‌های عمومی است. نمونه آن را می‌توان در برداشت از صندوق توسعه ملی، فروش اوراق بدهی و فروش اموال منقول و غیرمنقول دید».برداشت از صندوق توسعه برداشت از ذخایر نفتی آینده، فروش اوراق بدهی موکول‌کردن بدهی دولت به دولت‌های بعدی و انباشت آن و فروش اموال منقول و غیرمنقول به معنای خصوصی‌شدن و خروج دارایی‌ها از سید دارایی‌های عمومی است که تا قبل از اجرای این سیاست منابع و مالکیت آن متعلق به مردم قرار بوده باشد؛ اما اکنون مردم نه مالکیت و نه در منافع حاصل از آن هیچ سهمی ندارند، فروخته می‌شوند و همان سال خرج هزینه‌های بودجه‌ای می‌شوند. همچنان که پیگیری این منطق را در سیاست‌های واگذاری خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی، کالایی‌سازی آموزش و تجاری‌سازی بهداشت و درمان دیده‌ایم و با توجه به سیاست‌گذاری بودجه با شد تاوأم خواهند داشت.

خبر

وزارت راه اعلام کرد

پرداخت ماهی ۲میلیون تومان قسط شرط ثبت‌نام در طرح ملی مسکن

● مقام مسئول وزارت راه و شهرسازی گفت: افرادی که توانایی پرداخت اقساط وام با سود ۱۸ درصدی را ندارند، در طرح ملی مسکن ثبت‌نام نکنند. به گزارش تسنیم، رضا نگهبان، مدیر کل راه و شهرسازی استان تهران، با بیان اینکه کسانی که فاقد شرایط ثبت‌نام هستند، در ثبت‌نام طرح ملی مسکن شرکت نکنند، اظهار کرد: افرادی که صاحب زمین یا واحد مسکونی از سال ۸۴ بوده‌اند یا از سال ۵۷ تاکنون از امکانات نهادهای عمومی غیردولتی مثل واحد مسکونی، زمین و تسهیلات یارانه‌ای استفاده کرده‌اند و به اصطلاح فرم «ح» آنها قرمز است، در ثبت‌نام اقدام ملی مسکن توسط سامانه حذف می‌شوند.او ادامه داد: با ورود این افراد به سامانه فقط ترافیک ثبت‌نام بیشتر می‌شود و حقوق همشهريان خود را نقض می‌کنند، پس اکیدا به این افراد توصیه می‌کنیم که در ثبت‌نام شرکت نکنند.وی همچنین از کسانی که توانایی پرداخت اقساط تسهیلات وام بانکی با سود ۱۸ درصد را در طرح مذکور ندارند خواست به‌عنوان دومین گروه به سایت مراجعه نکنند. مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران گفت: مورد بعدی کسانی هستند که سابقه پنج سال سکونت در شهر مورد تقاضا را ندارند، چون در مرحله بعدی پالایش حذف می‌شوند، پس این گروه هم نباید برای ثبت‌نام اقدام کنند، قرار است در طرح ملی مسکن وام‌هایی بین ۷۵ تا ۱۰۰ میلیون تومان با سود ۱۸ درصد به متقاضیان پرداخت شود. بر این اساس متقاضی در یک بازه ۱۲ساله باید اقساط این وام را بازپرداخت کند، در روش ساده و پلکانی باید سودی بین ۱۰۰ تا ۱۶۰ میلیون تومان به بانک عامل پرداخت کند.در بازپرداخت به‌روش ساده وام‌گیرنده ماهانه برای تسهیلات صد میلیون تومانی باید یک میلیون و ۹۹۱هزارو ۱۹۵ تومان قسط پرداخت کند. کل بازپرداخت در این روش ۲۴۴میلیون و ۶۷۳هزارو ۲۱۵ تومان خواهد بود. متقاضی در انتهای سال دوازدهم ۱۴۴میلیون و ۶۷۰ هزار تومان برای این وام سود پرداخت می‌کند.

گرما به‌توان تو!

به‌ما بپیوندید و در این راه “حامی” کودکان باشید

تا بتوانیم به بیش از ۲۵۰۰ خانواده نیازمند لوازم گرمایشی مثل بخاری، هیتر، پتو، لباس گرم، کاپشن و کلاه برسونیم

شماره کارت: ۶۱۰۴ ۳۳۷۸ ۹۳۰۵ ۱۱۸۳

 # ۷۳۳*۴*۳۰۲۹۸۹*

نیکو کاران شریف
ما برای تو و کودکان به‌سرپرستی

۰۲۱-۶۱۶۰۴

sharifcharity.com

شماره مجوز: ۱۲۰۲/۲۵۶۰۷ | شماره ثبت: ۲۳۵۰۵

WE SUPPORT
UN GLOBAL COMPACT

معاونت‌های دولتی
شهرستان تهران
انجمن خیریه‌های
سازمان ملل متحد